

**Legenda československého volejbalu, smečář Josef TESAŘ,
plukovník ve výslužbě, se 11. 3. 2001 dožil 80 let
(Vzpomíná Josef SMOLKA starší)**

Dokončuji obsáhlou historii armádního vrcholového volejbalu z období 1948–2007. Působil jsem v armádě rekordních 45 let postupně jako hráč, trenér a organizační pracovník. Rozhodující podnět k sepsání této kroniky mě dal právě Josef TESAŘ, který mi věnoval perfektně zpracované písemné podklady, včetně sportovních výsledků, tabulek soutěže z prvních deseti let existence ATK, ÚDA a DUKLY Praha.

Na střední Moravě se v letech po druhé světové válce hrál velmi dobrý volejbal. Vynikající bylo zejména družstvo Sokola Kroměříž, trojnásobný mistr ČSR. Můj otec, náčelník Sokola, vždycky obdivoval smečáře tohoto družstva, Jaroslava Kozlíka (je to v současnosti nejstarší volejbalista ČR – 22. 5. 2007 oslaví sté narozeniny). Měl jsem tu čest se s ním osobně poznat. Ještě před nástupem základní vojenské služby jsem hrál proti dalšímu smečáři tohoto družstva, Miroslavu VALENTOVÍ.

S armádními vrcholovými volejbalisty jsem se však setkával už jako malý kluk na volejbalových turnajích na Moravě na Calábkově memoriálu v Přerově (ATK Praha jezdil na pozvání Arnošta Knězka) a také na vyhlášeném turnaji v mém rodišti, v Troubkách nad Bečvou „O pohár Hané“.

Armádním volejbalistům se v době po II. světové válce ve vesnickém prostředí s nepředstavitelnou pohostinností prostých lidí moc líbilo. Pořadatelé vždy hráče rozdělili po dvojicích do rodin na jídlo a nocleh. Pro hráče to bylo v té době zpestření, pro diváky zase obrovský zážitek – vidět hrát hráče světové úrovně. Po několika turnajích už chodili někteří hráči do „svých“ rodin najisto – u Tomšů byl doma Karel Brož, u Oldy Kristinka zase Karel Láznička, no a u Smolků byli vždycky vojáci – postupně Josef Brož, Vašek Kříž, Lád'a Synovec a Pepík Šorm.

Josef Tesař na tyto turnaje jezdil také. Rád na ně později vzpomínal. Stejně tak na něj dodnes vzpomínají troubečtí pamětníci. Byl na tu

dobu se svými 198 cm výšky výraznou dominantní postavou mezi menšími volejbalisty. Josef Tesař byl nejvýraznější volejbalovou postavou té doby také pro mne. Měl jsem tu čest hrát s ním ve smíšeném družstvu už ve svých 17 letech – v roce 1956 v exhibičním utkání proti družstvu RH Praha.

Seběhlo se to takto. V roce 1956 se konalo volejbalové mistrovství světa v Paříži. V rámci přípravy se zúčastnila turnaje „O pohár HANÉ“ i pražská družstva ÚDA Praha (v silné sestavě s Josefem Brožem) a oslabené družstvo RH Praha v čele s Karlem Brožem.

V sobotu se hrála i exhibice – kombinované družstvo Sokola Troubky n. Bečvou a ÚDA Praha jako družstvo „Hané“ proti RH Praha. Za Hanou jsem v 17 letech hrál s bratry Ticháčkovými i já. S námi hráli ještě Václav Kříž, František Šimůnek a legendární smečař Josef TESAŘ (to jsem tehdy ještě netušil, že po narukování do DUKLY Kolín v roce 1958 s ním budu hrát ještě celých 5 let). Byl to pro mne obrovský zážitek. Ani jsem neměl trému. Slavní hráči se k nám tehdy chovali opravdu velmi shovívavě.

Josef Tesař pochází z Velimi nedaleko Kolína. Začínal také v sokolském volejbalovém družstvu v Kolíně, se kterým získal dvakrát mistrovský titul ČSR (1948 a 1949). Byla to ohromná volejbalová parta. Jezdili hodně na turnaje. Náš trenér, **Jaroslav Fučík**, mi jednou vyprávěl, jak jezdili na kole do okolí Kolína – ráno odehráli první turnaj, po obědě se přemístili na kole na druhý turnaj, kde s nimi počítali pořadatelé pro finálovou skupinu. Na kole se pak vraceli unavení domů.

Byli to borci!

V roce 1949 přestoupil Josef TESAŘ do ATK Praha. Toto posílené družstvo nemělo v ČSR konkurenci; postupně získalo mistrovské tituly v sezónách 1950, 1951, 1952; pod hlavičkou ÚDA Praha pak ještě v 1953, 1954, 1955.

V tomto období se v ASD vystřídala řada reprezentantů ČSR: Karel Brož, Jaromír Paldus, Evžen Krob, Miloslav Bouchal, Josef Brož, Jiří

Jonáš, Josef Tesař, Josef Votava, Karel Láznička, Jaroslav Fučík, Zdeněk Soukup, Zdeněk Malý, Jiří Kučera, Josef Musil, Karel Paulus, František Schvarzkopf, Ladislav Synovec, Josef Šorm, Václav Kříž, Ladislav Toman, Miroslav Železný, Leoš Handlíř, Milan Laušman, Antonín Kovařík.

Tito hráči tvořili základ volejbalové reprezentace ČSR, která získávala medaile na mistrovství světa a mistrovství Evropy. Zcela právem se tomuto období říká „ZLATÁ ÉRA ČESKOSLOVENSKÉHO VOLEJBALU“. Armádní volejbalisté tvořili páteř reprezentačního družstva!

Na všech těchto vrcholných soutěžích patřil smečař Josef TESAŘ k oporám reprezentačního družstva ČSR, byl vyhlašován také nejlepším smečařem mistrovství.

Těsně před mým nástupem základní vojenské služby v roce 1958 jsem se zúčastnil jako divák ME v Praze. Byl to pro mne obrovský zážitek trénovat i hrát s mistry Evropy v DUKLE Kolín. Nebylo to však bez problémů – rád vzpomínám na jednu historku: v průběhu vojenského přijímače jsme jeli na krátký zájezd do Polska. Ve Varšavě jsme hráli proti vojenským celkům LOTNIK a LEGIE Varšava. Hned v prvním utkání jsem jako „vykulený“ bažant nastoupil v základní sestavě. Předem mnou začínal na hlavním kůlu smečař Josef TESAŘ, za mnou vzadu ve středu pole další volejbalová legenda skvělý nahrávač a světový polař Karel PAULUS. Trenér Jaroslav Fučík nedal před utkáním žádné zvláštní pokyny pro hru v poli, zmínil se jen „*hrajeme lajnu*“. Já jsem tehdy věděl houby, o co se jedná – hrál jsem před vojnou na Hané krajský přebor v Troubkách n. Bečvou. Tam jsme hráli jiný obranný systém. Pepík TESAŘ mě jen řekl „zůstávej vzadu“ (jako dlouhý hráč hrál dobře za blokem). No ale Karel Paulus mě zase nařídil: „Bažante, nemotej se mě tady vzadu, choď dopředu“! Co jsem měl dělat, koho poslechnout? Byl jsem z toho nešťastný a neodvážil jsem se zeptat... zůstával jsem tedy někde uprostřed pole a to bylo špatně! Motál jsem se v prostoru, kde úřadoval nejlepší polař světa! V hodnocení utkání jsem to od navztekaného Karla Pauluse schytl. Hrozně mne seřval, že jsem se

neřídil jeho příkazem. Pepík TESAŘ se mě však zastal: „*Dědku, neblbni, já jsem mu zase nařídil zůstat vzadu*“. Vyřešil to nakonec originálně svérázný praktik náš trenér Jaroslav Fučík. Na adresu těchto dvou volejbalových es pronesl: „*Jste oba pitomci, bažanta jen zblbnete!*“

Hráli jsme pak takto vedle sebe celých dalších pět let. Tvořili jsme tak kostru sehraného družstva, do které se dosazovali v jednotlivých sezónách další hráči, jak zrovna rukovali na vojnu. Vedle Karla Pauluse jsem hrál dokonce devět sezón – byli jsme sehraní „po slepu“.

Později našlo volejbalové armádní družstvo DUKLY vynikající zázemí a skvělé diváky v Kolíně. S mladým družstvem jsme získali další tři tituly mistra ČSSR – 1960, 1961, 1963. ASD trénoval rodák z Kolína Jaroslav Fučík, ze stálých hráčů přešel z Prahy jen Karel Paulus. **Smečar Josef Tesař** zůstal zaměstnán v pražské DUKLE, **do Kolína dojížděl jen na utkání.** Byli jsme však úžasně sehraní a Pepík TESAŘ zůstal v družstvu platný celých dalších pět sezón – až do památného finále mistrovství ČSSR 1963, kdy jsme získali v náročných podmínkách tropických veder titul mistra ČSSR v Pardubicích. Hrál pak ještě v utkáních PMEZ.

Potom však na nátlak funkcionářů (že zabírá herní místa mladým hráčům) k naší velké lítosti skončil. Hrál se mi s ním velmi dobře. Když šlo v průběhu jakéhokoli utkání „do tuhého“, v důležitých koncovkách setů, začalo se hrát „na tutovku“. Při vynikající hře v poli družstvo často vyhrávalo i zdánlivě ztracené sety i utkání...

Pepík TESAŘ je ale také skvělý parták. Tvořil nerozlučnou dvojici spolunocležníků s Karlem Paulusem. Humorné jsou jejich **historiky s demontáží hotelových lůžek**, do kterých se 198 cm vysoký Pepík nevešel (vozili na cesty i speciální nářadí)!

V těch dobách se hodně zpívalo. Iniciátorem byl opět Karel Paulus – vždycky hecoval Pepíka TESAŘE „*Medáku, zazpívej velimskou kozu!*“ To bylo jeho parádní číslo, které však dával k dobru jen sporadicky.

Zato **skvěle vyprávěl vtipy** – má „bezva“ přednes a hlavně pro mne nepochopitelnou paměť. Zažil jsem to na jednom semináři u bratrské DUKLY v Banské Bystrici. Večer byl táborák se živáňskou. Hostitelé pozvali i domácího krojovaného „baviče“. Ten však vyčerpal svůj program dost brzy, a tak kluci z Prahy vyhecovali Pepíka TESAŘE. Ten svolil s podmínkou, že se budou střídat. Nakonec byl i tak domácí vyprávěč v koncích, a tak Pepík TESAŘ exceloval v úžasné exhibici až do úsvitu.

Ještě se musím zmínit, že **Pepík TESAŘ vykonával funkci náčelníka, či velitele pražské DUKLY**. Podle mého názoru velmi dobře. Velká škoda, že na tomto místě nemohu napsat humorné příhody ze služby... vyniklo by i hluboké lidství tohoto člověka. V tom ho obdivuji.

Setkávali jsme se na turnajích veteránského charakteru, teď se setkáváme při oslavách výročí slavných vítězství na mistrovství světa. Velká škoda pro tuto slavnou generaci, že **někteří hráči z věkových důvodů nestihli účast na olympijských hrách**. Je krásné, jak tito slavní hráči zůstávají – přes všechny obrovské úspěchy – skromní, jak obrovsky jsou stále zapálení pro náš krásný sport volejbal...

Oslavenci, spoluhráči, Pepíkovi TESAŘOVI přeji do dalších let hodně zdraví a životní pohody.

Mgr. Josef SMOLKA, st.
podplukovník ve výslužbě